

امارت اسلامی افغانستان

وزارت ارشاد، حج و اوقاف

ریاست ارشاد و انسجام مساجد

موضوع خطابت روز جمعه و

تقریر و بیان تحریر شده که به تمام خطباء مرکز و ولایات

به هر دو زبان ملی کشور (دري و پشتو) ارسال میگردد

۲۴ / شعبان المعظم / ۱۴۴۴ هـ ق مطابق ۲۶ / حوت / ۱۴۰۱ هـ ش

تجلیل روز اول حمل بنام نو روز، عمل خلاف شرع میباشد

إِن الْحَمْدُ لِلَّهِ ، نَحْمَدُهُ وَنَسْتَعِينُهُ وَنَسْتَغْفِرُهُ ، وَنَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ شَرِّهِ وَأَنْفُسِنَا وَسَيِّئَاتِ أَعْمَالِنَا ، مَنْ يَهْدِهِ اللَّهُ فَلَا مُضِلَّ لَهُ وَمَنْ يَضِلَّ فَلَا هَادِيَ لَهُ ، وَأَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ، اللَّهُمَّ بَارِكْ عَلَى مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا بَارَكْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ ، أَمَا بَعْدُ ؛

روز اول حمل بنام نوروز و تجلیل از آن رسم ، رواج و عید فارسیان بوده است.

مانند امروز که مسلمانان عید را تجلیل میکنند و در آن زمانه فارسیان نو روز را تجلیل کرده و خوشحالی میکردند و لباس نو برتن کرده و یکی دیگری را در آن روز مبارکی میگفتند و یک بر دیگر تحایف میدادند و قسم قسم رواج هارا در این روز انجام میدادند.

تاریخ دانان میگویند: این روز را برای بار اول پادشاه جمشید تجلیل میکرد و گفته میشود وقتیکه طهمورث پادشاه وفات کرد بعد از آن جمشید پادشاه شد و این روز را روز عید گردانیده، بعد از پادشاه جمشید این روز را به عنوان عید تجلیل میکردند.

در زمانه هود علیه السلام جمشید پادشاه شده بود وقتیکه جمشید به تخت پادشاهی نشست مردم این روز را به نو روز یعنی به روز نو نامگذاری کرده بعد از آن عید مجوسیان قرار گرفت.

بعضی میگویند: در روز نوروز الله تعالی نور را پیدا کرده از این جهت جمشید پادشاه این روز را مهم شمرده است.

روز نوروز برای پادشاهان مجوسی روز قابل قدر و عزت بود و مجوسیان در این روز رسم و رواج مختلف را انجام میدادند و عقاید مختلف داشتند. در این روز به سرکهای عمومی ، به ساحل دریاها و تفریح گاه ها همراهی اطفال خود یکجای به خاطر تجلیل این روز میرفتند. مردان و زنان یکجای بخاطر تجلیل و خوشحالی این روز می برآمدند.

متأسفانه تجلیل نوروز منحصر به فارسیان باقی نمانده بعد از آمدن دین مقدس اسلام در میان بعضی مسلمانها نیز تجلیل میشود.

وقتیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم به مدینه منوره هجرت کرد، مردم مدینه منوره از سابق دو روز را بنام نو روز و مهر جان تجلیل و خوشحالی میکردند، پیغمبر علیه السلام پرسان کرد: (ما هذان الیومان ؟ قالوا : کنا نلعب فیہما فی الجاہلیۃ ، قال رسول الله -صلی الله علیه وسلم- : قد أبدلکم الله خیرا منهما : یومَ الأضحی ، ویومَ الفِطْرِ). أخرجه أبو داود والنسائی . ترجمه:- این دو روز (نوروز و مهرجان) چه روزهای اند ؟ آنها برای ایشان گفتند: ما در زمان جاهلیت در این روزها بازی میکردیم . رسول الله صلی الله علیه وسلم گفت: الله تعالی در عوض این دو روز ؛ دو روز دیگر یعنی عید سعید فطر و عید سعید اضحی را انتخاب کرده است .

شارحین حدیث میگویند: آن روزهاییکه مردم مدینه منوره خوشحالی و بازی میکردند یکی نوروز و دیگری مهرجان بود که در فصل بهار و در ماه میزان بوده اند. [مرقاة]

همچنان این دو عید آن وقت به مسلمانان انتقال شد هنگامیکه مسلمانان فارس را فتح کردند برخی رسومات و عقاید در میان فارسیان باقی ماند. از آن جمله که تجلیل روز نوروز به مسلمانان انتقال شد. از همین جهت یاد آوری این روز در فقه حنفی زیاد آمده است، زیرا که علمای حنفی و مجتهدین از این ترس و حراس داشتند که عقاید و رسوم مجوسیت به مسلمانان انتقال نکند. اگر نقل شده باشد باید مسلمانان از عمل کردن بر آن از آن خود داری کنند.

هنگامیکه معتضد عباسی خلیفه تعیین شد آن رسوم مجوسیان را از بین برد که مردم انجام میدادند مانند آتش افروختن در روز نوروز و انداختن آب بر مردم. [الاعتقاد القادری]

روافض این روز را بخاطر این تجلیل میکنند که به گمان ایشان که عثمان ابن عفان رضی الله عنه در این روز به شهادت رسیده است. و خلافت به حضرت علی کرم الله وجهه انتقال شده است. [مرقاة المفاتیح]

تجلیل نو روز بنا به دلائل ذیل جواز ندارد:

۱- تجلیل از روزهای عید یک بخشی از شریعت اسلام است و مناسب است که در این راستا راه شریعت اسلام را تعقیب نموده و از روزهای عید تجلیل به عمل آید . در شریعت اسلامی عیدی بنام نوروز وجود ندارد بلکه از خصوصیات عید مجوسیان است.

هر امت از خود شعائر دارد، و در این مورد در جمله شعائر اسلام عید سعید فطر و عید اضحی میباشد. الله تعالی فرموده است: { لِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنْسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ } الحج: (۳۴)

ترجمه:- مابرای هر ملتی شریعتی قرار دادیم که ایشان به آن عمل کرده اند.

نبی علیه السلام در باره اعیاد اسلامی فرموده است: {إِنَّ لِكُلِّ قَوْمٍ عِيدًا، وَهَذَا عِيدُنَا}. متفق علیه

ترجمه:- برای هر قوم یک عید خاصی است و عید ما این است یعنی (عید فطر و عید اضحی).

۲- رسول الله صلی الله علیه وسلم تجلیل روز نوروز و مهرجان را نا مشروع قرار داده است.

وقتیکه مردم مدینه منوره این دو روز را تجلیل میکردند برایشان فرمود: {إِنَّ اللَّهَ قَدْ أَبَدَلَكُمْ بِهِمَا خَيْرًا مِنْهُمَا يَوْمَ الْأَضْحَى وَيَوْمَ الْفِطْرِ}. سنن أبي داود

ترجمه:- الله تعالی در عوض این دو روز ؛ دو روز دیگر یعنی عید سعید فطر و عید سعید اضحی را انتخاب کرده است.

علامه مناوی در شرح این حدیث میگوید: این حدیث دلیل است بر اینکه تجلیل نوروز و مهرگان و امثال آن ممنوع است. [فیض القدر]

پیغمبر علیه السلام آن دو روز را منسوخ قرار داده و در عوض آن عیدهای اسلامی را مشروع گردانید، این دلیل بر این است که تجلیل نوروز منسوخ شده است، زیرا که به عوض آن عیدهای اسلامی تجلیل میشود و اعیاد زمان جاهلیت لغو شده است.

زیرا در جزء حدیث رسول الله صلی الله علیه وسلم (قد ابدلکم بهما) به وضاحت معلوم میشود که عید فطر و عید اضحی در عوض آن دو روز قرار داده شده است. این یک سخن واضح است در صورت وجود بدل مبدل منه در جای خود باقی ماندن نمیتواند، روزهای نو روز و مهرگان حرام قرار داده شده است و در جایشان روز عید فطر و عید اضحی قرار داده شده است.

۳- تجلیل از نوروز مشابهت با کفار است که در شریعت اسلام جواز ندارد:

مشابهت با کفار در آن اموراتی حرام است که از جمله خصوصیات آنها باشد مانند: اعیاد آنها، تجلیل کرسمس، و دیگر رسومات از قبیل: روز عاشقان، روز تولد، روز اول اپریل (قول) و روز جهانی زن که اینها هم از لحاظ مشابهت ناروان اند. چنانچه رسول الله صلی الله علیه وسلم میفرماید: «مَنْ تَشَبَهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ». سنن ابی داود ترجمه: کسیکه به یک قوم خود را مشابه میکند پس او از جمله آن قوم شمرده میشود.

مشابهت همراهی کفار از این جهت حرام است که در ظاهر مشابهت و در باطن ایجاد محبت است، کسیکه با کافر محبت پیدا کند از اسلام خارج میشود.

هرآن عقیده، عمل، عنعنه و رسمیکه مخصوص کفار باشد که در آن مشابهت مسلمان با کفار به وجود آید حرام است.

حضرت عمر رضی الله عنه از نصاری شام تعهد محکم گرفته بود هر آن اعمالیکه از جمله علائم مسلمانها باشد و به مسلمانها مختص باشد آنها را نصاری انجام ندهد، تا اینکه در بین مسلمان و نصرانی مشابهت به میان نیاید: (وَلَا تَتَّشَبَّهُ بِهَمَّ فِي شَيْءٍ مِنْ لِبَاسِهِمْ مِنْ قَلَنْسُوَةٍ وَلَا عِمَامَةٍ وَلَا نَعْلَيْنِ) سنن الکبری

ترجمه:-- ما هیچ وقت در هیچ چیزی با آنها مشابهت نمیکنیم در لباس، کلاه، دستار و نعلین.

در احادیث نبوی و کتب فقه احکام بیشماری است که بخاطر مشابهت با کفار حرام گردانیده شده است که خلاصه آن این است که با کفار مشابهت در موارد ذیل ناروا است:

- در آن عاداتیکه مخصوص کفار باشد و از جمله ضروریات انسانی نباشند.
- در عباداتی کفار.
- در رسومات و رواج ها.
- در استفاده جامه و لباس که در آن هدف تقلید کفار باشد.
- در جسم و بدن را عیار کردن مانند آنها.
- در تجلیل عیدها و روز ها.

۴- تجلیل نوروز را صحابه کرام و تابعین منع کرده اند:

(عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عُمَرَ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمَا أَنَّهُ قَالَ : مَنْ مَرَّ بِبِلَادِ الْأَعَاجِمِ فَصَنَعَ نَيْرُوزَهُمْ وَمِهْرَجَانَهُمْ وَتَشَبَّهَ بِهِمْ حَتَّى يَمُوتَ وَهُوَ كَذَلِكَ ، حُشِرَ مَعَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ). سنن الكبرى

ترجمه:- از عبدالله بن عمر رضي الله عنه روایت است که میفرماید: کسیکه در سرزمین عجم در شهرهای آنها عبور میکند درحالیکه آنها نوروز و مهرجان را تجلیل میکردند و این شخص خود را با آنها مشابه کرد در تجلیل عید شان اشتراک ورزید تا اینکه در همین حالت وفات کرد و توبه نکرد روز قیامت با اینها حشر میشود. حضرت عمر رضي الله عنه فرموده است: (اجتنبوا أعداء الله في عيدهم) سنن الكبرى ترجمه:- خود داری کنی از عیدهای دشمنان خداوند جل جلاله.

در یک روایت دیگر آمده است که عمر رضي الله عنه فرموده است: (لا تدخلوا على المشركين في كنائسهم يوم عيدهم فإن السخطة تنزل عليهم) [رواه عبد الرزاق في المصنف ، و البيهقي في السنن الكبرى]

ترجمه:- داخل نشوید به نزد مشرکین و در کلیسای آنها، در روزهای اعیاد آنها؛ چرا که به ایشان غضب نازل میشود، یعنی در عیدهایشان سهم نگیرد.

(عن ايوب بن دينار عن ابيه ان عليا كان لا يقبل هدية النيروز) التاريخ الكبير للبخارى

ترجمه:- علی رضي الله عنه هدیه نوروز را نمی پذیرفت.

حضرت عمر بن عبدالعزیز رضي الله عنه به امیر عبدالحمید بن عبدالرحمن به خط درشت نوشت: (ولا هدية النيروز والمهرجان). مصنف ابن أبي شيبة؛ ترجمه: نگیرد تحفه نوروز و مهرجان را.

حضرت طلحه بن مصرف رحمه الله که تابعی جلیل القدر است میفرماید: «إِنِّي لَأَكْرَهُ الْخُرُوجَ يَوْمَ النَّيْرُوزِ، إِنِّي لَأَرَاهَا شُعْبَةً مِنَ الْمَجُوسِيَّةِ» حلیة الأولیاء و طبقات الأصفیاء

ترجمه:- برآمدن در نوروز را بد میبینم، من نوروز را یک شعبه ای از مجوسیت میپندارم.

۵- در دار الاسلام از اظهار عیدهای شرکی و کفری منع آمده است:

وقتیکه حضرت عمر فاروق رضي الله عنه با نصاری شام صلح کرد به ایشان این شرط را گذاشت که در دار الاسلام اعیاد کفری و سایر مناسبت ها به شکل علنی تجلیل نکنید.

نصاری در آن تعهدنامه چنین نوشته کرده بودند: (وَأَنْ لَا نُخْرِجَ سَعَانِيًا وَلَا بَاعُوثًا) السنن الكبرى

سعانین؛ عید های آنها را گفته میشود و باعوث آن روزها و مناسبت هاییکه در آن جمع میشدند.

یعنی در اعیاد آنها بیرون نشویم و در آن روزها و مناسبت های که جمع میشوند. [تحريم مشاركة الكفار للدسوقي]

۶- فقهای کرام تجلیل از روز اول حمل را نا روا شمردند:

قَالَ أَبُو حَفْصٍ الْكَبِيرُ رَحِمَهُ اللَّهُ : لَوْ أَنَّ رَجُلًا عَبَدَ اللَّهَ خَمْسِينَ سَنَةً ثُمَّ أَهْدَى لِمُشْرِكٍ يَوْمَ النَّيْرُوزِ بَيْضَةً يُرِيدُ تَعْظِيمَ الْيَوْمِ فَقَدْ كَفَرَ وَحَبِطَ عَمَلُهُ. [رد المحتار]

ترجمه:- ابو حفص کبیر حنیفی کہ شاگرد محمد ابن حسن شیبانی ومجتهد بزرگ است میفرماید: اگر یک بنده پنجاه سال الله را عبادت کند باز در روز نوروز به یک مشرک یک تخم را تحفه بدهد آنهم بخاطر قدردانی نوروز همه عمل آن باطل میشود. قَالَ قَاضِي خَانَ : (رَجُلٌ اشْتَرَى يَوْمَ النَّيْرُوزِ شَيْئًا لَمْ يَشْتَرِهِ فِي غَيْرِ ذَلِكَ الْيَوْمِ : إِنْ أَرَادَ بِهِ تَعْظِيمَ ذَلِكَ الْيَوْمِ كَمَا يُعْظِمُهُ الْكُفْرَةُ يَكُونُ كُفْرًا ، وَإِنْ فَعَلَ ذَلِكَ لِأَجْلِ السَّرْفِ وَالتَّنَعُّمِ لَا لِتَعْظِيمِ الْيَوْمِ لَا يَكُونُ كُفْرًا . وَإِنْ أَهْدَى يَوْمَ النَّيْرُوزِ إِلَى إِنْسَانٍ شَيْئًا وَلَمْ يَرُدْ بِهِ تَعْظِيمَ الْيَوْمِ ، إِنَّمَا فَعَلَ ذَلِكَ عَلَى عَادَةِ النَّاسِ لَا يَكُونُ كُفْرًا . وَيَنْبَغِي أَنْ لَا يَفْعَلَ فِي هَذَا الْيَوْمِ مَا لَا يَفْعَلُهُ قَبْلَ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَا بَعْدَهُ ، وَأَنْ يَحْتَرِزَ عَنِ التَّشْبِهِ بِالْكَفْرَةِ . [الخانية بهامش الهندية]

قاضی خان کہ یک عالم مشہور حنفی است میفرماید: اگر شخصی در روز نوروز یک چیزی را خریداری میکند کہ در غیر نوروز آنرا نمی خرید، اگر مقصد او قدردانی از روز نوروز باشد طوری کہ کفار آن را روز را قدر دانی میکنند به این کار خود کافر میشود؛ و اگر به قصد مصرف ولذت حاصل کردن خریده باشد و در نیت او تعظیم نوروز نباشد باز این عمل کفر نیست. همچنان در روز نوروز اگر به کسی تحفه میدهد و هدف آن تعظیم نوروز نمی باشد بلکه از روی عادت این کار را انجام میدهد، این هم کفر شمرده نمیشود البتہ لازم است کہ در روز نوروز این کارها را انجام ندهند؛ و از مشابهت با کفار خود را نجات دهند.

امام نسفی رحمه الله در کنزالدقائق نوشته کرده است: (والاعطاء باسمِ النَّيْرُوزِ وَالْمِهْرَجَانِ لَا يَجُوزُ) أَي الْهَدَايَا بِاسْمِ هَذَيْنِ الْيَوْمَيْنِ حَرَامٌ بَلْ كُفْرٌ . [البحر الرائق ، تبیین الحقائق]

ترجمه:- تحفه دادن در روز نوروز ومهرجان جواز ندارد یعنی در این روز تحفه دادن حرام است بلکه کفر است.

درفتاوی الهندیه آمده است: (وَيَخْرُوجُهُ إِلَى نَيْرُوزِ الْمَجُوسِ لِمُؤَافَقَتِهِ مَعَهُمْ فِيمَا يَفْعَلُونَ فِي ذَلِكَ الْيَوْمِ وَبِشِرَائِهِ يَوْمَ النَّيْرُوزِ شَيْئًا لَمْ يَكُنْ يَشْتَرِيهِ قَبْلَ ذَلِكَ تَعْظِيمًا لِلنَّيْرُوزِ لَا لِلْأَكْلِ وَالشَّرْبِ وَبِإِهْدَائِهِ ذَلِكَ الْيَوْمِ لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ بَيَضَهُ تَعْظِيمًا لِذَلِكَ). [الهندية] ترجمه:- خطر کفر است به برآمدن با مجوسی ها در روز نوروز از جهت موافقت با ایشان در آنچه کہ انجام میدهند در آن روز و به خریداری چیزی در روز نوروز جهت تعظیم وبزرگ داشت نوروز کہ قبلاً آنرا خریداری نمی کرد و به تحفه دادن در این روز برای مشرکین جهت تعظیم نوروز اگر کہ یک تخم باشد.

۷- در تجلیل نوروز متابعت کردن از خواهشان نفسانی کفار، درحالیکه مسلمان از اطاعت نفسانی آنها صراحتاً منع شده است. طوری کہ الله تعالی فرموده است: (وَلَنْ اتَّبِعَ أَهْوَاءَهُمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ إِنَّكَ إِذَا لَمِنَ الظَّالِمِينَ). البقرة: (۱۴۵) ترجمه: و اگر بعد از آن کہ به تو دانش آمد آرزوهای آنها را پیروی کردی یقیناً آنگاه از ستم کاران خواهی بود.

درآیه دیگری الله تعالی میفرماید: (وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَهُمْ عَمَّا جَاءَكَ مِنَ الْحَقِّ لِكُلِّ جَعَلْنَا مِنْكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا). المائدة: (۴۸)

ترجمه: از خواهشان آنان پیروی مکن، برای هر گروهی از شما شریعتی راه و روش مقرر کرده ایم .

(يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا * وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا) الأحزاب: (۱ - ۲)

ترجمه:- ای پیغمبر! از عذاب الله بترس، کافران ومنافقان را اطاعت مکن یقیناً الله دانای با حکمت است؛ و پیروی کن آنچه را کہ وحی میشود به سوی تو از جانب پروردگارت، حقا کہ الله به آنچه می کنی آگاه هست.

۸- در تجلیل نوروز خود را مانند کفار آراسته کردن است، در حالیکه مسلمان صراحتاً از این منع کرده شده است که خود را مانند کفار آراسته کنند.

(اَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَنْ تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلُ فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ). الحديد: (۱۶)

ترجمه:- آیا برای مومنان وقت آن فرا نرسیده است که به هنگام یاد الله و شنیدن حقی که نازل کرده است دل‌هایشان نرم شود و مومنان همانند کسانی نشوند که قبلاً کتاب داده شده اند، سپس زمانه طولانی بر آنها سپری شد و سر انجام دل‌هایشان سخت و بسیاری از ایشان فاسقان (بیرون از دین الهی اند).

۹- در تجلیل نوروز شوق و میلان به طرف کفار است الله تعالی مسلمانان را از این به صراحت منع کرده است، فرق نمی کند که میلان به طرف کفار به دوستی باشد یا به خاطر پذیرفتن اسلام باشد یا بخاطر خوشحالی کارهای ایشان باشد.

(وَلَا تَرْكَبُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ لَا تُنصَرُونَ). هود: (۱۱۳)

ترجمه:- به ستم کاران میل نکنید که آتش دوزخ به شما هم اصابت خواهد کرد، و شما را بجز الله دوستانی نیست پس از تکیه بر ستم کاران از سوی الله یاری نمیشوید.

برای مسلمانان مناسب است که به رهنمائی های ذیل عمل نمایند:

۱- به مسلمانان مناسب است که نوروز را تجلیل نکنند و همراهی کسانی که تجلیل میکنند سهم نگیرند.

۲- با کفار و مسلمانان فریب خورده در تجلیل نوروز همکاری نکنند مانند: کمک در نصب و نوشتن تابلو ها و شعار ها، چرا که این رسم و رواج کفار و مجوسی ها است ، کمک کردن در این مانند تجلیل نمودن خود شخص است.

۳- کدام مسلمانانیکه به نادانی نوروز را تجلیل میکنند آنها باید نصیحت کرده شوند.

۴- در این روز از دادن تحایف یکی بر دیگر خود داری کنیم و از خوردن خوراکیهای که به این مناسبت آماده شده خود داری شود تا اینکه در تجلیل مناسبت های نامشروع سهیم نشود.

۵- از آن رسم و رواج خود داری شود که مردم در این روز آنرا انجام میدهند مانند: تبریکی دادن، لباس نوپوشیدن و پخته کردن خوراک های شیرین و توزیع آن تا اینکه در تجلیل این روز سهیم نشوند تا که تجلیل این روز کم رنگ شده و مانند سایر روزهای عادی سپری شود.

۶- به مسلمانان مناسب است که در مورد تجلیل این روز دیگر مسلمانان را آگاه بسازد.

هموطنان گرامی و مسلمانان عزتمند!

ماه مبارک رمضان در حال فرار رسیدن است، آن ماهیکه عبادات نفلی در آن بجای فرض قبول میشود، ماه صابرين، ماه توبه، ماه تهجد و سخاوت است. آن ماهیکه رسول الله صلی الله علیه وسلم به آن اهتمام خاصی میکرد و مردم را بشارت میداد و اصحاب رسول الله صلی الله علیه وسلم یک دیگر را بشارت میدادند به آمدن رمضان خیلی خوشحال میبودند. (اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي رَجَبٍ وَشَعْبَانَ وَبَلَّغْنَا رَمَضَانَ). مسند البزار؛ ترجمه: ای پروردگارا! برای ما برکت بینداز در ماه رجب و شعبان و ما را به رمضان برسان.

رسول الله صلی الله علیه وسلم قبل از فرا رسیدن ماه مبارک رمضان برای اصحاب کرام سفارشات و رهنمودهای میکردند و برای ایشان چنین میگفت: (أَتَاكُمْ شَهْرُ رَمَضَانَ شَهْرُ مَبَارَكٍ فَرَضَ اللَّهُ عَلَيْكُمْ صِيَامَهُ تَفْتَحُ فِيهِ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَتَغْلُقُ فِيهِ أَبْوَابُ الْجَحِيمِ وَتُغَلُّ فِيهِ مَرَدَّةُ الشَّيَاطِينِ وَفِيهِ لَيْلَةٌ هِيَ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ مَنْ حَرَّمَ خَيْرَهَا فَقَدْ حَرَّمَ). [أحمد، والنسائي]

ترجمه:- آمد به شما ماه مبارک رمضان، فرض گردانید الله تعالی روزه آن را بالای شما، در این ماه دروازه های آسمان باز میشود و دروازه های جهنم مسدود میشود و شیاطین های سرکش بسته کرده میشوند در این ماه شبی است که بهتر است از هزار ماه، کسی که از خیر این ماه محروم ماند یقیناً او محروم شد.

مناسب است که بخاطر این ماه مبارک آمادگی پوره داشته باشیم و رهنمائی های ذیل را در نظر بگیریم:

اول:- به هر مسلمان لازم است که قبل از فرار رسیدن رمضان به اخلاص توبه کند و تقصیرات کوتاهی هاییکه در عبادت پروردگار از وی سر زده فکر و تدبیر نموده و پیشیمانی خود را به الله تعالی اظهار نماید و از الله تعالی مغفرت بخواهد و عزم قاطع بکند که در آینده این تقصیرات را تکرار نمیکند.

دوم:- هر مسلمان باید قبل از فرا رسیدن رمضان در عادات خود تغییرات بیاورد و خود را به تلاوت قرآن، ذکر، استغفار و به دیگر اعمال تعبدی عادت بدهد؛ تا اینکه این کارها را در رمضان المبارک ادامه بدهد.

سوم:- بخاطر اینکه ما از رمضان المبارک دست آورد خوبی داشته باشیم، باید قبل از فرا رسیدن رمضان یک تقسیم اوقات را ترتیب کنیم که در آن تلاوت قرآن، قیام الیل، ذکر و اذکار و سائر عبادات را وقت کافی بدهیم.

چهارم:- هر مسلمان باید به آمدن رمضان محبت، خوشحالی، شوق و اشتیاق خود را نشان بدهد مانند: یک شخص بسیار تشنه و یا گرسنه که به خوردن و نوشیدن بسیار ضرورت باشد.

پنجم:- هر مرد وزن مسلمان قبل از رسیدن ماه مبارک رمضان از الله تعالی به حضور قلب دعا و عاجزی کند که الله تعالی از برکات و فیوضات ماه مبارک رمضان ما را محروم نسازد و توفیق طاعت و عبادت را بدهد و الله تعالی ما را در این ماه با برکت از اعمال و حرکات غیر شرعی حفاظت کند و توفیق روزه گرفتن صحیح و سالم را نصیب کند.

بخاطر اینکه از احکام و مسائل روزه ماه مبارک رمضان به طور خاص آگاه شوند، ان شاء الله در تقریر و بیان های آینده در قسمت روزه ماه مبارک رمضان بطور تفصیلی و مدلل معلومات ارائه خواهیم کرد.